

دکتر ابراهیم داروغه زاده از چالش‌های دبیری سه دوره از جشنواره فیلم فجر می‌گوید

در سال‌هایی که شاید اعتماد کمتر است، مداخله نهادهای امنیتی افزایش می‌یابد

در همه دوره‌ها جشنواره فیلم فجر با حواشی و چالش‌های گسترده‌ای روبه‌رو بوده و در برخی‌ها دوره‌ها این چالش‌ها به دلایل مختلف افزایش یافته. در دولت قبل ابراهیم داروغه زاده به عنوان دبیر سه دوره از این جشنواره تجربیات متنوعی را کسب کرده و هر دوره‌اش به نوعی منحصر به فرد بوده است. از جشنواره پر حاشیه سال ۹۸ که به خاطر سرنگونی هواپیمای اکرابنی فشار رسانه‌های خارجی روی آن بسیار زیاد بود و حتی رنگ و بوی تحریم داشت گرفته تا جشنواره سال ۹۶ که پس از حمایت پرشور هنرمندان از حسن روحانی در انتخابات سال ۹۶ برگزار شد. با این وجود در هر سه سالی که دکتر داروغه زاده دبیر این جشنواره بوده، تعداد فیلم‌های ارسالی و حضور هنرمندان شاخص بسیار پر زیاد بوده است. بنا به همین تجربه‌ها به سرعت دکتر داروغه زاده رفتیم تا با او در مورد چالش‌های اصلی برگزاری جشنواره صحبت کنیم.

رد کردم و گفتم من که نمیدانم این حرف‌های شما چقدر درست است و چقدر درست نیست و آیا واقعا دوره قبل اینطور بوده و شما قبل از انتخاب فیلم‌ها دیده‌اید یا نه، ولی من نمی‌توانم این پیشنهاد را بپذیرم و رای و نظر هیأت انتخاب برای من مهم است و حتما صلاحیت‌شان بیشتر از شما است.

واکنش آن‌ها و رسانه‌هایشان چه بود؟

این شروع یک بخشی از چالش‌های برای من و جشنواره بود. مخصوصا که سال ۹۶ اولین سال از دور دوم دولت آقای روحانی بود. اکثر رسانه‌ها و خبرگزاری‌های رسمی مخالف دولت بودند. حتی نگاه تلویزیون هم مخالف بود. این طور تلقی می‌شد که سینماگرها در انتخاب مجدد ایشان نقش داشتند و جمع زیادی از بچه‌های سینما از ایشان حمایت کرده‌اند. اینها باعث می‌شد شرایط کار برای ما و کلابرای سینما سخت شود. به نوعی انگار باید بچه‌های سینما تنبیه می‌شدند تا دیگر تصمیم‌های غلط نگیرند. از نظر این دوستان چون ما هم که در آن دولت کار می‌کردیم، عنصر نامطلوب بودیم.

حاشیه‌هایی که در سال ۹۶ و بعد تر ایجاد شد، مثل استقرار گشت ارشاد در ورودی برج میلاد را به همین دلیل می‌دانید؟

بله! دقیقا! بگذارید یک خاطره مهم و بامزه بگویم. سال ۹۲ که قائم مقام جشنواره فیلم فجر بودم، فیلم «عصبانی نیستم» آقای درمنشیان پذیرفته شده بود و مجوز هم از ارشاد داشت. در آن زمان معاون نظارت و ارزیابی سازمان

تجربه خیلی عجیبی برای من بود که یک گروهی خودشان را از هیئت انتخاب جشنواره بالاتر بدانند و ادعا کنند که صلاحیت‌های فرهنگی و هنری را بیشتر از این هیئت متوجه هستند. شاید آن‌ها نگرانی‌ها و دغدغه‌هایی برای فرهنگ داشتند که چنین پیشنهادی داده بودند اما جالب بود که بابت این کارشان حق الزحمه می‌خواستند

روی انضباط مالی جشنواره تاکید داشتند. خداروشکر ما توانستیم در سال بعد، جشنواره را با کمتر از ۵ میلیارد تومان برگزار کنیم. در حقیقت برگرداندن انضباط مالی و مدیریت هزینه‌ها در جشنواره، یکی از چالش‌های جدی بود. البته این‌ها بخش‌های طبیعی کار اجراست و مدیریت اجرایی باید بتواند به بهترین شکل مدیریت مالی کار را انجام دهد.

چالش‌های شما صرفا به مسائل اجرایی مربوط می‌شد؟

خیر! چالش دیگری که با آن روبه‌رو شدم، از جنس چالش‌های طبیعی نبود؛ تعدادی از دوستان رسانه‌ای از خبرگزاری‌های مختلف که با دولت همسو نبودند، از ما دعوت کردند تا جلسه‌ای داشته باشیم. در آن جلسه گفتند سال‌های پیش، قبل از اینکه هیئت انتخاب فیلم‌ها را ببینند ما آنها را می‌دیدیم. در نتیجه فیلم‌های حاشیه‌ساز اصلا به هیئت انتخاب نمی‌رسید و از این طریق حاشیه‌های جشنواره کم شده بود و از چند فیلم هم نام بردند که با همین شیوه از حضور در جشنواره باز مانده بودند! آن‌ها توضیح دادند که چگونه مسائل و نکات فیلم‌ها را به دبیر جشنواره می‌گفتند و در نهایت این نکات مطرح می‌شد و فیلم حذف می‌شد. تجربه خیلی عجیبی برای من بود که یک گروهی خودشان را از هیئت انتخاب جشنواره بالاتر بدانند و ادعا کنند که صلاحیت‌های فرهنگی و هنری را بیشتر از این هیئت متوجه هستند و جالب اینکه برای این کار حق الزحمه هم می‌خواستند. در هر صورت من پیشنهادشان را

طی چه فرآیندی به عنوان دبیر سه دوره از جشنواره فیلم فجر انتخاب شدید؟

معمولا دبیر جشنواره فجر فقط برای یک دوره انتخاب نمی‌شود، به عبارتی حکم دبیر مدت‌دار نیست. با رفتن آقای ایوبی از سازمان سینمایی و آمدن آقای حیدریان و رویکردهای مدنظر ایشان، تصمیم بر این شد که دبیری جشنواره فیلم فجر بر عهده من گذاشته شود.

واکنش شما به انتخابتان چه بود؟

ترجیح این بود که نپذیرم. من قبلا تجربه برگزاری چهارمین دوره جشنواره فیلم شهر را داشتم و همینطور دو دوره دبیر جشنواره فیلم سلامت بودم. یک دوره نیز قائم مقام جشنواره فیلم فجر در سال ۹۲ بودم و از سختی‌های برگزاری جشنواره فیلم فجر کاملاً مطلع بودم. از طرفی در آن زمان مسئولیت معاونت نظارت و ارزیابی سازمان سینمایی بر عهده من بود که مسئولیت سنگینی محسوب می‌شد. برای همین ترجیح می‌دادم که نپذیرم ولی آقای حیدریان اصرار داشتند که این کار را بنده انجام بدهم.

اولین چالش شما بعد از پذیرفتن این مسئولیت چه بود؟

اولین چالشی که با آن مواجه شدم، بحث مالی بود. دوره‌های قبلی هزینه جشنواره بسیار بالا رفته بود و درباره هزینه‌ها و بحث‌های مالی جشنواره، فضای منفی زیادی ایجاد شده بود. سال قبل از من، حدود ۲۰ میلیارد هزینه جشنواره شد و آقای حیدریان خیلی